

Finanční právo

2. seminář
18. října 2013

NEPŘÍMÉ DANĚ

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty

- Nepřímá daň.
- Neutrální = vztahuje se na všechny podnikatelské aktivity a subjekty, včetně zboží z dovozu (a to i pro nepodnikatele při překročení limitu).
- Zatěžuje konečného spotřebitele, ale odvádí ji dodavatel.
- Princip daně: Plátce má nárok odpočítat od své daňové povinnosti částku daně, kterou zaplatil svým dodavatelům na vstupu, tzn. zdaňuje jen částku, která je rozdílem prodejní a nákupní ceny.
- Upravena zákonem 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Předmět daně z přidané hodnoty (§ 2)

- **Předmětem daně (§ 2) je:**

- **dodání zboží,**
- **převod nebo přechod nemovitosti,**
- **poskytnutí služby**

za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, s místem plnění **v tuzemsku,**

- **pořízení zboží** z jiného členského státu EU za úplatu, uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti nebo právnickou osobou nepovinnou k dani,
- **pořízení nového dopravního prostředku** z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani
- **dovoz zboží** s místem plnění v tuzemsku.

Předmět daně z přidané hodnoty (§ 13 – 20)

- **Dodání zboží** = převod práva nakládat se zbožím jako vlastník, pokud se dodává do jiného členského státu nebo do zahraničí, musí být skutečně odesláno.
- **Převod nemovitosti** = převod nemovitosti, při kterém dochází ke změně vlastnického práva nebo příslušnosti k hospodaření.
- **Poskytnutí služby** = považují se všechny činnosti, které nejsou dodáním zboží nebo převodem nemovitosti.
- **Dovoz** = vstup zboží z třetí země na území Evropské unie.

Subjekty daně z přidané hodnoty

- **Osoby povinné k dani** (§ 5) - Osoba povinná k dani je fyzická nebo právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti. Osobou povinnou k dani je i právnická osoba, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání, pokud uskutečňuje ekonomické činnosti.
- **Skupina** (§ 5a) – Skupina spojených osob se sídlem, místem podnikání nebo provozovnou v tuzemsku, která je registrována k dani jako plátce.
- **Identifikované osoby** (§ 6g) – Osoba povinná k dani, která není plátcem, nebo právnická osoba nepovinná k dani, pokud v tuzemsku pořizuje zboží z jiného členského státu, které je předmětem daně, ..., ode dne prvního pořízení zboží.

Plátce daně (nejvýznamnější subjekt této daně)

- **Plátcem**, se stane osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, jejíž obrat za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 1 mil. Kč, s výjimkou osoby, která uskutečňuje pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně. (§ 6)
- Tato osoba je plátcem **od prvního dne druhého měsíce** následujícího po měsíci, ve kterém překročila stanovený obrat, nestane-li se podle tohoto zákona plátcem dříve.
- Osoba povinná k dani uvedená v § 6 je povinna podat přihlášku k **registraci** do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém překročila stanovený obrat. (§ 94)
- Osoba povinná k dani se může registrovat k dani i **dobrovolně**. (§ 94a)
- O **zrušení registrace** může plátce požádat nejdříve po uplynutí jednoho roku od data účinnosti uvedeného na osvědčení o registraci, pokud jeho obrat nepřesáhl za nejbližších předcházejících 12 měsíců částku 1 mil. Kč (§ 106b) (Zrušení registrace z moci úřední je v § 106.)

Základ daně z přidané hodnoty (§ 36)

- Vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné zdanitelného plnění.
- Základem daně je přijatá **částka snižená o daň** (nezdaňuje se sama DPH).
- Základ daně také **zahrnuje** clo, spotřební daň, dotace k ceně, vedlejší výdaje (balení, přeprava, pojištění, provize), u služeb i materiál přímo související se službou, u staveb i práce a montáže a zařízení, co se do stavby zabudují nebo zamontují.

Sazba daně z přidané hodnoty

- **Poměrná** (procentní) sazba daně.
- **Základní sazba 21 %, snížená sazba 15 %.** (§ 47)
- Snížená sazba se uplatňuje u zboží uvedeného v příloze č. 3 a u služeb v příloze č. 2, třídění zboží v přílohách se provádí dle kombinované nomenklatury EU (osmimístné číslo, v příloze jsou uvedeny první dvě čísla, tzn. kapitoly zboží, služeb).
- Snížená sazba se nyní použije i u sociálního bydlení. (§ 48a)

Odpočet daně z přidané hodnoty (§ 72)

- **Nárok** na odpočet daně na vstupu má plátce, pokud přijatá zdanitelná plnění použije (zjednodušeně řečeno) pro uskutečnění své ekonomické činnosti.
- Nárok **vzniká** plátcí okamžikem, kdy nastaly skutečnosti zákládající povinnost tuto daň přiznat.
- Přijatá zdanitelná plnění musí použít pro uskutečňování zdanitelných plnění s povinností přiznat daň na výstupu, plnění osvobozených od daně s nárokem na odpočet daně a plnění v rámci své ekonomické činnosti s místem plnění mimo tuzemsko (pokud by byly zdanitelné či osvobozené s odpočtem).
- **Uplatněním odpočtu** daně se rozumí uvedení odpočtu daně v daňovém přiznání.
- Plátce je povinen krátit odpočet daně koeficientem, pokud jsou přijatá plnění použita i pro plnění, u nichž není nárok na odpočet.
- Nárok **lze uplatnit** nejdříve za zdaňovací období, ve kterém se uskutečnilo přijaté zdanitelné plnění nebo ve kterém byla přijata úplata, pokud z této úplaty plátcí vznikla povinnost přiznat daň, nejpozději pak do 3 let (s výjimkou). (§ 73 odst. 3)

Zdaňovací období daně z přidané hodnoty (§ 99 a § 99a)

- Zdaňovacím obdobím je **kalendářní měsíc**. (§ 99)
- Je možné **změnit** si zdaňovací období na **kalendářní čtvrtletí**, pokud obrat plátce za předchozí kalendářní rok dosáhl 10 mil. Kč a není nespolehlivým plátcem.
- **Změnu zdaňovacího období** je plátce oprávněn oznámit správci daně do konce měsíce ledna příslušného kalendářního roku.
- Plátce je povinen **do 25 dnů** po skončení zdaňovacího období **podat daňové přiznání** na tiskopisu předepsaném Ministerstvem financí.

Spotřební daně

Spotřební daně

- Patří mezi nepřímé daně.
- V důsledku zatěžují konečného spotřebitele, výrobce nebo dovozce daň pouze vybírá.
- Je jimi zatížená úzká skupina zboží.
- Většinou je daňová sazba stanovena pevnou částkou dle jednotky množství, bez ohledu na skutečnou hodnotu.
- Spotřební daně se počítají do základu daně z přidané hodnoty.
- Právní úprava je obsažena v zákoně č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních (zákon upravuje podmínky zdaňování a způsob značení vybraných výrobků – jednotlivé prvky právní konstrukce daní je třeba nastudovat ze zákona).

Druhy spotřebních daní

- Daň z minerálních olejů
- Daň z lihu
- Daň z piva
- Daň z vína a meziproduktů
- Daň z tabákových výrobků.

Plátce spotřební daně

Plátcem je právnická nebo fyzická osoba:

- která je provozovatelem daňového skladu, oprávněným příjemcem, daňovým zástupcem (§ 23a) nebo výrobcem, již vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit v souvislosti s uvedením vybraných výrobků do volného daňového oběhu (§ 9 odst. 1), nebo v souvislosti se ztrátou nebo zničením anebo jiným znehodnocením vybraných výrobků dopravovaných v režimu podmíněného osvobození od daně,
- již vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit
 - ▣ při dovozu (§ 9 odst. 2),
 - ▣ v případě použití vybraných výrobků osvobozených od daně pro jiné účely, než na které se osvobození od daně vztahuje (§ 9 odst. 3 písm. b)),
 - ▣ v případě použití vybraných výrobků, u nichž byla vrácena daň, pro jiné účely, než na které se vrácení daně vztahuje (§ 9 odst. 3 písm. c)),
 - ▣ v případě ztráty nebo znehodnocení vybraných výrobků (§ 9 odst. 3 písm. d)).

Vybrané výrobky pro osobní spotřebu (§ 4 odst. 1 písm. f), odst. 5)

Množství, které nepřesahuje:

- ❑ minerálních olejů s výjimkou zkapalněných ropných plynů dopravovaných v tlakových nádobách o hmotnosti náplně do 40 kg včetně, množství dopravované v běžných nádržích zvýšené o 20 l,
- ❑ zkapalněných ropných plynů v tlakových nádobách o hmotnosti náplně do 40 kg včetně 5 tlakových nádob,
- ❑ lihovin (dle předpisu EU) 10 l konečných výrobků,
- ❑ piva 110 l,
- ❑ meziproductů 20 l,
- ❑ vína 90 l, z toho u šumivých vín 60 l,
- ❑ cigaret 800 kusů,
- ❑ cigarillos a doutníků o hmotnosti nejvýše 3 g/kus 400 kusů,
- ❑ ostatních doutníků 200 kusů,
- ❑ tabáku ke kouření 1 kg.

Energetické (ekologické) daně

Energetické (ekologické) daně

- Velmi blízké spotřebním daním.
- Upraveny v zákoně č. 261 /2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů.
- Druhy daní:
 - ▣ daň ze zemního plynu a některých dalších plynů (část 45 zákona),
 - ▣ daň z pevných paliv (část 46 zákona),
 - ▣ daň z elektřiny (část 47 zákona).
- Zavedeny od 1. ledna 2008.

Daň z příjmů fyzických osob

Každý si donese tiskopis daně z příjmů
fyzických osob

(pro příjmy za rok 2012, černobílá kopie,
bude na webu předmětu).